

Umělecké skupiny a spolky

Společnost vlasteneckých přátel umění 1796

(založila Akademii výtvarných umění (1799)
a Obrazárnu Společnosti vlasteneckých přátel umění)

Krasoumná jednota 1835

Umělecká beseda (1963)

národnostní sdružení umělců různých oborů
(Josef Mánes, Soběslav Pinkas,.. od r. 1909 Václav Rabas,
Vlastimil Rada, Vojtěch Sedláček ... od 50. let Stanislav Libenský,
Oldřich Hlavsa, Jan Kotík, Zdeněk Sklenář aj.)

SVU Mánes (1887)

nejdříve studenti AVU a VŠUP
Max Švabinský, Luděk Marold, František Kupka,
Antonín Hudeček, Antonín Slavíček, Josef Kotěra
1896 – Volné směry – první odborný umělecký časopis
1898 – dvě výstavy v Topičově salónu
1902 – Auguste Rodin – secesní pavilon pod Kinskou zahradou
(J.Kotěra), do r. 1914)
1905 – Edvard Munch
1907 – Impresionisté a jejich vliv

Osma (1907)

kuboexpresionismus
Emil Filla, Otakar Kubín, Bohumil Kubišta, Antonín Procházka,
Miroslav Horb, Bedřich Feigl, Willi Nowak, A. E. Pittermann-Longen,
od r. 1908 i Vincenc Beneš a Linka Procházková

Skupina výtvarných umělců (1911)

(Václav Beneš, Emil Filla, Otakar Kubín, Antonín Procházka,
Josef Šíma, Václav Špála, V. H. Brunner, František Kysela,
Zdeněk Kratochvíl, Josef Gočár, Vlastislav Hofman, Josef Chochol,
Pavel Janák, Antonín Matějček)
později, Otto Gutfreund, Josef Čapek, Karel Čapek V. V. Štech

Devětsil (1920)

(František Muzika, Karel Teige, Jindřich Štýrský, Adolf Hoffmeister, aj.)

Tvrdošíjní (1921)

Josef Čapek, Vlastislav Hofman, Rudolf Kremlička,
Václav Špála, Jan Zrzavý, aj.)

Skupina výtvarných umělců v Brně (1922)

(Jaroslav Král, František Foltýn, Josef Kubíček, Emil Králík, aj.)

Skupina 42 (vznik 27. 11. 1942)

první výstava 1943 František Gross, František Hudeček, Jan Kotík,
Kamil Lhoták, Bohumír Matal, Jan Smetana, Karel Souček, Ladislav
Zív, Miroslav Hák, Ivan Blatný, Jan Hanč, Jiřina Hauková, Josef
Kainar, Jiří Kolář, Jindřich Chaloupecký, Jiří Kotalík
V Programu D 40 (divadelní časopis) vydal J. Chaloupecký
stat' Svět, ve kterém žijeme „nejen tématem, ale smyslem
a záměrem umění není nic než každodenní, úděsné a slavné
drama člověka a skutečnosti: drama záhady čelící zázraku.“
Okouzlení městem – „jeho lidé, jeho dláždění, stojany jeho
lamp, návěští jeho krámů, jeho domy, schodiště, byty.“
Cykly obrazů: Noční chodec (F. Hudeček)
Člověk ve městě, město v člověku (B. Matal – připojil se 1945)

Skupina Ra (1944)

navazování na odkaz surrealismu

Václav Zykmond, Bohdan Lacina, Josef Istler, Václav Tikal,
Miloslav Koreček, Vilém Reichmann, Ludvík Kundera aj.

Trasa (1954)

Vladimír Jarcovják, Čestmír Kafka, Květa Válová,
Jitka Válová, Zdena Fibichová, Eva Kmentová,
Vladimír Preclík, Olbram Zoubek, aj.)

UB 12 (od r. 1957)

Václav Bošтік, František Burant, Vladimír Janoušek,
Věra Janoušková, Jiří John, Stanislav Kolíbal, Alena Kučerová,
Jiří Mrázek, Daisi Mrázková, Vlasta Prachatická, Oldřich Smutný,
Adriena Šimotová, Alois Vitík, Jiří Šetlík, Jaromír Zemina

Tvrdohlaví (3. 6. 1987 – 17. 11. 1991)

Jiří David, Stanislav Diviš, Michal Gabriel, Zdeněk Lhotský,
Stefan Milkov, václav Marhoul, Petr Nikl, Jaroslav Róna,
František Skála, Čestmír Suška

22. 12. 1987 – první výstava v Lidovém domě

(první oficiální velká výstava neorganizovaná ČSVU)

září 1989 – Bílá vrána – ocenění časopisu Mladý svět

Volné seskupení 12/15 Pozdě, ale přece (červen 1987)

groteska, existenciální figurace, koncept (Kafka)

Václav Bláha, Vladimír Novák, Petr Pavlík, Michael Rittstein,
Ivan Kafka, Ivan Ouhel, Jiří Beránek, Kurt Gebauer,
Jaroslav Dvořák, Tomáš Švéda, Jiří Načeradský, Jiří Sopko
„První dokumentace prací autorů volného seskupení 12/15,
které je reakcí na současné podmínky pro české umění,
neumožňující v dostatečné míře spontánní spolupráci
ani konfrontaci umělců. Vychází z potřeby změnit tuto situaci
v kolektivu názorově rozdílných autorů, kteří se pokusí
vzájemně respektovat odlišné výtvarné přístupy.

Pozdě, ale přece (Text z 1. katalogu 12/15)

Sdružení Q (1969, obnoveno 1990)

Bohuslav Fuchs, Ludvík Kundera, Bohdan Lacina,
Bohumír Matal, Vladimír Preclík, Vilém Reichmann,
Jan Rajlich, Miroslav Šimorda, Václav Zykmond, aj)

TT klub (1990)

Dalibor Chatrný, Jiří Hadlač, Vlasta Baránková, Miroslav
Štolfa, Václav Houf, Jiří Valoch, Vladimíra Sedláková,
Igor Zhoř, dále Ladislav Novák, J. H. Kocman, Petr Kvíčala,
Vladimír Kokolia aj.)

Umělecké skupiny a spolky

Společnost vlasteneckých přátel umění 1796

(založila Akademii výtvarných umění (1799)
a Obrazárnu Společnosti vlasteneckých přátel umění)

Krasoumná jednota 1835

Umělecká beseda (1963)

národnostní sdružení umělců různých oborů
(Josef Mánes, Soběslav Pinkas,.. od r. 1909 Václav Rabas,
Vlastimil Rada, Vojtěch Sedláček ... od 50. let Stanislav Libenský,
Oldřich Hlavsa, Jan Kotík, Zdeněk Sklenář aj.)

SVU Mánes (1887)

nejdříve studenti AVU a VŠUP
Max Švabinský, Luděk Marold, František Kupka,
Antonín Hudeček, Antonín Slavíček, Josef Kotěra
1896 – Volné směry – první odborný umělecký časopis
1898 – dvě výstavy v Topičově salónu
1902 – Auguste Rodin – secesní pavilon pod Kinskou zahradou
(J.Kotěra), do r. 1914)
1905 – Edvard Munch
1907 – Impresionisté a jejich vliv

Osma (1907)

kuboexpresionismus
Emil Filla, Otakar Kubímn, Bohumil Kubišta, Antonín Procházka,
Miroslav Horb, Bedřich Feigl, Willi Nowak, A. E. Pittermann-Longen,
od r. 1908 i Vincenc Beneš a Linka Procházková

Skupina výtvarných umělců (1911)

(Václav Beneš, Emil Filla, Otakar Kubín, Antonín Procházka,
Josef Šíma, Václav Špála, V. H. Brunner, František Kysela,
Zdeněk Kratochvíl, Josef Gočár, Vlastislav Hofman, Josef Chochol,
Pavel Janák, Antonín Matějček)
později, Otto Gutfreund, Josef Čapek, Karel Čapek V. V. Štech

Devětsil (1920)

(František Muzika, Karel Teige, Jindřich Štýrský, Adolf Hoffmeister, aj.)

Tvrdošíjní (1921)

Josef Čapek, Vlastislav Hofman, Rudolf Kremlička,
Václav Špála, Jan Zrzavý, aj.)

Skupina výtvarných umělců v Brně (1922)

(Jaroslav Král, František Foltýn, Josef Kubiček, Emil Králík, aj.)

Skupina 42 (vznik 27. 11. 1942)

první výstava 1943 František Gross, František Hudeček, Jan Kotík, Kamil Lhoták, Bohumír Matal, Jan Smetana, Karel Souček, Ladislav Zív, Miroslav Hák, Ivan Blatný, Jan Hanč, Jiřina Hauková, Josef Kainar, Jiří Kolář, Jindřich Chalupecký, Jiří Kotalík

V Programu D 40 (divadelní časopis) vydal J. Chalupecký stať Svět, ve kterém žijeme „nejen tématem, ale smyslem a záměrem umění není nic než každodenní, úděsné a slavné drama člověka a skutečnosti: drama záhady čelící zázraku.“

Okouzlení městem – „jeho lidé, jeho dláždění, stojany jeho lamp, návěstí jeho krámů, jeho domy, schodiště, byty.“

Cykly obrazů: Noční chodec (F. Hudeček)

Člověk ve městě, město v člověku (B. Matal – připojil se 1945)

Skupina Ra (1944)

navazování na odkaz surrealismu

Václav Zykmond, Bohdan Lacina, Josef Istler, Václav Tikal, Miloslav Koreček, Vilém Reichmann, Ludvík Kundera aj.

Trasa (1954)

Vladimír Jarcovják, Čestmír Kafka, Květa Válová, Jitka Válová, Zdena Fibichová, Eva Kmentová, Vladimír Preclík, Olbram Zoubek, aj.)

UB 12 (od r. 1957)

Václav Boštík, František Burant, Vladimír Janoušek, Věra Janoušková, Jiří John, Stanislav Kolíbal, Alena Kučerová, Jiří Mrázek, Daisi Mrázková, Vlasta Prachatická, Oldřich Smutný, Adriena Šimotová, Alois Vitík, Jiří Šetlík, Jaromír Zemina

Tvrdohlaví (3. 6. 1987 – 17. 11. 1991)

Jiří David, Stanislav Diviš, Michal Gabriel, Zdeněk Lhotský, Stefan Milkov, Václav Marhoul, Petr Nikl, Jaroslav Róna, František Skála, Čestmír Suška

22. 12. 1987 – první výstava v Lidovém domě
(první oficiální velká výstava neorganizovaná ČSVU)
září 1989 – Bílá vrána – ocenění časopisu Mladý svět

Volné seskupení 12/15 Pozdě, ale přece (červen 1987)

groteska, existenciální figurace, koncept (Kafka)
Václav Bláha, Vladimír Novák, Petr Pavlík, Michael Rittstein, Ivan Kafka, Ivan Ouhel, Jiří Beránek, Kurt Gebauer, Jaroslav Dvořák, Tomáš Švéda, Jiří Načeradský, Jiří Sopko
„První dokumentace prací autorů volného seskupení 12/15, které je reakcí na současné podmínky pro české umění, neumožňující v dostatečné míře spontánní spolupráci ani konfrontaci umělců. Vychází z potřeby změnit tuto situaci v kolektivu názorově rozdílných autorů, kteří se pokusí vzájemně respektovat odlišné výtvarné přístupy.
Pozdě, ale přece (Text z 1. katalogu 12/15)

Sdružení Q (1969, obnoveno 1990)

Bohuslav Fuchs, Ludvík Kundera, Bohdan Lacina, Bohumír Matal, Vladimír Preclík, Vilém Reichmann, Jan Rajlich, Miroslav Šimorda, Václav Zykmond, aj)

TT klub (1990)

Dalibor Chatrný, Jiří Hadlač, Vlasta Baránková, Miroslav Štolfa, Václav Houf, Jiří Valoch, Vladimíra Sedláková, Igor Zhoř, dále Ladislav Novák, J. H. Kocman, Petr Kvičala, Vladimír Kokolia aj.)